

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

БЕОГРАД
Макензијева 41

На основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18) субјект ревизије, **Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд, Трг Николе Пашића бр. 10** (назив и седиште), подноси

ИЗВЕШТАЈ О ОТКЛАЊАЊУ ГРЕШАКА, НЕПРАВИЛНОСТИ И ПОГРЕШНИХ ИСКАЗИВАЊА
ОТКРИВЕНИХ У РЕВИЗИЈИ

**ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
КОНТРОЛЕ ЛЕТЕЊА СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ SMATSA ДОО БЕОГРАД, ЗА 2019. ГОДИНУ**
(предмет ревизије)

Број и датум извештаја о ревизији: **400-2631/2019-06/14 од 23. децембра 2020. године**

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима из Извештаја о ревизији финансијских извештаја, а који могу бити садржани у делу извештаја *Резиме налаза*, и мере исправљања:

I

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 1, које је могуће отклонити у року од 90 дана.

1)

1.	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Нису утврђени налази овог приоритета
2.	Опис мере исправљања	/
3.	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	/

II

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 2, које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

РБ	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Опис мере исправљања	Функција или звање лица одговорног за предузимање мере исправљања	Период у којем се планира предузимање мере исправљања
1	<p>Друштво је исказало обавезе према Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије у износу од 90.374 хиљаде динара, за које у поступку ревизије није презентована документација и аналитичке евиденције из којих се може утврдити датум и основ настанка наведених обавеза, нити је презентована пописна листа истих обавеза, што није у складу са одредбама чл. 8 и 16 Закона о рачуноводству и чл. 9 и 12 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. С тим у вези, није пружено уверавање да је исказани износ наведених обавеза заснован на веродостојној рачуноводној документацији.</p>	<p>По препоруци Државне ревизије Друштво је сачинило ажурне евиденције обавеза према Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије.</p> <p>На основу сачињене евиденције, одговарајуће пратеће документације и налога за књижење, у пословним књигама Друштво је спровело корекције постојећег књиговодственог стања, и то по основу издатих књижних одобрења и спроведених отписа потраживања од терминалних накнада у претходном периоду</p> <p>У наредном периоду, у складу са сачињеним аналитичким евиденцијама, заснованим на веродостојној рачуноводној документацији, биће извршено усклађивање међусобних потраживања и обавеза са Директоратом цивилног ваздухопловства Републике Србије, и евидентирање у пословним књигама корекција у погледу усклађивања књиговодственог са стварним стањем.</p> <p>Анексима релевантних годишњих Споразума о исплати потраживања Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије по основу терминалних накнада, уговорне стране ће утврдити спровођење корекција и усагласити међусобна потраживања и обавезе.</p> <p>У досадашњем периоду Друштво је унапредило обраду и контролу оперативних података и информација у апликацији за обрачун и фактурисање терминалних накнада, такође, у наредном периоду</p>	<p>Шеф Одељења за комерцијалне послове</p>	<p>С обзиром на временски период за који је потребно сачинити евиденцију, различитих софтверских апликација које су коришћене у релевантном периоду, као и околности радног ангажовања у условима епидемије заразне болести COVID-19, одговарајуће активности ће бити у целости спроведене у периоду до израде Финансијских извештаја Друштва за 2020. годину (30. јун 2021. године).</p>

		<p>друштво планира имплементацију електронских фактура што ће омогућити лакшу комуникацију са корисницима. Унапређењем садржаја аналитичких картица корисника терминалних услуга, као и евиденције о отвореним ставкама на начин који ће обезбедити потребне податке о стању потраживања по појединим контима и купцима, додатно ће се смањити ризик од настанка евентуалне грешке. Садржај кварталних извештаја о наплати терминалних накнада је већ унапређен у претходном периоду (од 2019. године) у погледу достављања одговарајућих аналитичких евиденција о фактурисаним и наплаћеним терминалним накнадама по корисницима.</p>		
2	<p>Друштво је исказало обавезе према Агенцији за цивилно ваздухопловство Црне Горе у износу од 95.655 хиљаде динара, за које у поступку ревизије није презентована документација и аналитичке евиденције из којих се може утврдити датум и основ настанка наведених обавеза, нити је презентована пописна листа истих обавеза, што није у складу са одредбама чл. 8 и 16 Закона о рачуноводству и чл. 9 и 12 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. С тим у вези, није пружено уверавање да је исказани износ наведених обавеза заснован на веродостојној рачуноводственој документацији.</p>	<p>По препоруци Државне ревизије Друштво је сачинило ажурне евиденције обавеза према Агенцији за цивилно ваздухопловство Црне Горе. На основу сачињене евиденције, одговарајуће пратеће документације и налога за књижење, у пословним књигама Друштво је спровело корекције постојећег књиговодственог стања, и то по основу издатих књижних одобрења и спроведених отписа потраживања од терминалних накнада у претходном периоду. У наредном периоду, у складу са сачињеним аналитичким евиденцијама, заснованим на веродостојној рачуноводственој документацији, биће извршено усклађивање међусобних потраживања и обавеза са Агенцијом за цивилно ваздухопловство Црне Горе, и евидентирање у пословним књигама корекција у погледу усклађивања књиговодственог са стварним стањем. Анексима релевантних годишњих Споразума о регулисању међусобних права и обавеза по основу учешћа у расподјели</p>	<p>Шеф Одељења за комерцијалне послове</p>	<p>С обзиром на временски период за који је потребно сачинити евиденцију, различитих софтверских апликација које су коришћене у релевантном периоду, као и околности радног ангажовања у условима епидемије заразне болести COVID-19, одговарајуће активности ће бити у целости спроведене у периоду до израде Финансијских извештаја Друштва за 2020. годину (30. јун 2021. године).</p>

		<p>прихода од терминалних накнада, уговорне стране ће утврдити спровођење корекција и усагласити међусобна потраживања и обавезе.</p> <p>У досадашњем периоду Друштво је унапредило обраду и контролу оперативних података и информација у апликацији за обрачун и фактурисање терминалних накнада, такође, у наредном периоду Друштво планира имплементацију електронских фактура сто ће омогућити лакшу комуникацију са корисницима. Унапређењем садржаја аналитичких картица корисника терминалних услуга, као и евиденције о отвореним ставкама на начин који ће обезбедити потребне податке о стању потраживања по појединим контима и купцима, додатно ће се смањити ризик од настанка евентуалне грешке. Садржај релевантних извештаја о наплати терминалних накнада је већ унапређен у претходном периоду у погледу достављања одговарајућих аналитичких евиденција о фактурисаним и наплаћеним терминалним накнадама по корисницима.</p>		
--	--	---	--	--

3	<p>Друштво није извршило попис потраживања исказаних у пословним књигама у укупном износу од 1.878.469 хиљада динара на прописан начин, јер није сачинило пописне листе, није исказало у посебним пописним листама потраживања за која не постоји уредна документација, нити предлог за отпис потраживања по основу рутних накнада и камата садржи појединачна потраживања која су искњижена из пословних књига у укупном износу од 25.860 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 16 Закона о рачуноводству и чл. 9, 12 и 13 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем</p>	<p>Друштво је извршило редован попис имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године, у складу са одредбама Закона о рачуноводству, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, Упутства о попису (инвентарисању) имовине, потраживања и обавеза, Одлуком о годишњем попису имовине и обавеза за 2020. годину, Бр. GEN.00-45/96 од 18. новембра 2020. године и Одлуком о измени Одлуке о годишњем попису имовине и обавеза за 2020. годину, Бр. GEN.00-45/15 од 13. јануара 2021. године. Пописна комисија је приликом вршења пописа на дан 31. децембар 2020. године:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сачинила пописне листе свих потраживања на дан 31. децембар 2020. године, и - доставила преглед појединачних потраживања по основу рутних накнада и камата (посебно за зону наплате Србија/Црна Гора/KFOR, и посебно за зону наплате Босна и Херцеговина), а која су предложена за отпис из пословних књига Друштва. 	<ul style="list-style-type: none"> - Централна пописна комисија именована Одлуком о годишњем попису имовине и обавеза за 2020. годину, Бр. GEN.00-45/96 од 18. новембра 2020. године и Одлуком о измени Одлуке о годишњем попису имовине и обавеза за 2020. годину, Бр. GEN.00-45/15 од 13. јануара 2021. године - Комисија за попис готовог новца, бонова, и других вредносних папира у благајнама, новчаних средстава на рачунима код банака, за попис финансијских пласмана и потраживања, попис обавеза и ванбилансне евиденције, попис нематеријалне имовине, попис некретнина, постројења и опреме у припреми, и попис улагања у туђе некретнине, постројења и опрему, Бр. GEN.00-45/97 од 18. новембра 2020. године 	<p>Извештај о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године, Бр. GEN.00-45/21 је сачињен 21. јануара 2021. године и Допуна Извештаја о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године (Коначни извештај), Бр. GEN.00-45/41 је сачињен 11. фебруара 2021. године</p>
4	<p>Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало лиценце које немају корисни век трајања дужи од годину дана, што није у складу са параграфом 94 MPC 38 – Нематеријална имовина и одредбама члана 29 став 4 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва, и на тај начин је више исказало нематеријалну имовину за износ од 7.508 хиљада динара и трошкове амортизације за износ од 4.077 хиљада динара, а мање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Трошкови набавке Microsoft лиценце као право приступа и коришћења софтвера набављене од добављача E-SMART SYSTEMS DOO BEOGRAD (инвентарски број 99157) су рекласификовани са рачуна 011 - Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке на рачун 592 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 2.450.934,79 динара који се односи на период од 21.02-31.12.2019. године и на рачун 532500 – Трошкови одржавања-лиценце чији је век трајања до једне године који се односи на 	<ul style="list-style-type: none"> - Књиговођа билансиста - Координатор Одсека за књиговодство 	<p>Исправка је извршена у одмах по пријему Извештаја Државне ревизорске институције о ревизији Финансијских извештаја Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд за 2019. годину (заводни број FIN.01-107/106 од 28. децембра 2020. године). Све исправке су обухваћене Финансијским извештајима Друштва за 2020. годину за статистичке и друге потребе.</p>

	<p>нематеријалне трошкове у износу од 4.753 хиљаде динара и мање активна временска разграничења у износу од 6.832 хиљаде динара</p>	<p>период од 01.01-20.02.2020. године у износу од 391.984,91 динар. Припадајућа обрачуната амортизација за 2019. годину је рекласификована са рачуна исправке вредности лиценци на рачун 692 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 2.369.099,75 динара.</p> <p>- Трошкови набавке Microsoft лиценце као право приступа и коришћења софтвера набављене од добављача E-SMART SYSTEMS DOO BEOGRAD (инвентарски број 99158) су рекласификовани са рачуна 011 - Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке на рачун 592 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 1.023.317,70 динара који се односи на период од 15.08-31.12.2019. године и на рачун 532500 – Трошкови одржавања-лиценце чији је век трајања до једне године који се односи на период од 01.01-14.08.2020. године у износу од 1.629.070,12 динара. Припадајућа обрачуната амортизација за 2019. годину је рекласификована са рачуна исправке вредности лиценци на рачун 692 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 884.128,90 динара.</p> <p>- Трошкови набавке лиценце као право коришћења софтвера који је неопходан за рад уређаја за непрекидно напајање Galaxy 3500 UPS Tuner набављене од добављача KONVEREKS DOO BEOGRAD (инвентарски број 99165) су рекласификовани са рачуна 011 - Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке на рачун 592 - Расходи по</p>		
--	---	---	--	--

		<p>основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 612.164,38 динара који се односи на период од 08.09-31.12.2019. године и на рачун 532500 – Трошкови одржавања - лиценце чији је век трајања до једне године који се односи на период од 01.01-08.09.2020. године у износу од 1.347.835,62 динара. Припадајућа обрачуната амортизација за 2019. годину је рекласификована са рачуна исправке вредности лиценци на рачун 692 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 490.000,00 динара.</p> <p>- Трошкови набавке лиценце као право коришћења софтвера који је неопходан за рад уређаја за непрекидно напајање Galaxy 5500 UPS Tuner набављене од добављача KONVEREKS DOO BEOGRAD (инвентарски број 99164) су рекласификовани са рачуна 011 - Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке на рачун 592 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 306.082,19 динара који се односи на период од 05.11-31.12.2019. године и на рачун 532500 – Трошкови одржавања-лиценце чији је век трајања до једне године који се односи на период од 01.01-04.11.2020. године у износу од 1.653.917,81 динар. Припадајућа обрачуната амортизација за 2019. годину је рекласификована са рачуна исправке вредности лиценци на рачун 692 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 163.333,33 динара.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>- За лиценцу QCAD набављену од добављача MDS INFORMATIČKI INŽENJERING DOO BEOGRAD (инвентарски број 99155), урађена је корекција књижења обрачунате амортизације за 2019. годину на основу исправке века трајања лиценце са 1 на 3 године (допис стручне службе – Сектора за Информационе и комуникационе технологије, заводни број FIN.10-79/1045 од 21.12.2020. године је у прилогу). Припадајућа обрачуната амортизација за 2019. годину је рекласификована са рачуна исправке вредности лиценци на рачун 692 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 20.791,93 динара. Нови обрачун амортизације за 2019. годину са датумом активирања 10.08.2019. године и веком трајања од 3 године (стопа амортизације 33,33%) евидентиран је на рачуну 019 - Исправка вредности концесија, патената, лиценци, робних и услужних марки и на рачуну 592 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у износу од 6.929,95 динара.</p> <p>- Трошкови набавке Eurocontrol ETP лиценце (инвентарски број 99159) као право коришћења електронског пакета материјала за обуку контролора летења, набављене од добављача Eurocontrol, су рекласификовани са рачуна 011 - Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке на рачун 592 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 555.515,56 динара који се односи на период од 01.11-31.12.2019. године и на рачун 532500 – Трошкови одржавања - лиценце чији је век трајања</p>		
--	--	--	--	--

		<p>до једне године који се односи на период од 01.01-30.10.2020. године у износу од 1.252.332,08 динара. Није обрачуната амортизација за 2019. годину јер је лиценца активирана 18.12.2019. (допис стручне службе - датум активирања 18.12.2019. године).</p> <p>- Трошкови набавке лиценце неопходне за рад Sauter програмабилних логичних контролера у централним системима за надзор и управљање, набављене од добављача SAUTER BUILDING CONTROL SERBIA DOO BEOGRAD (инвентарски број 99145) су рекласификовани са рачуна 011 - Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке на рачун 592 - Расходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 173.043,57 динара који се односи на период од 03.06-31.12.2019. године и на рачун 532500 – Трошкови одржавања - лиценце чији је век трајања до једне године који се односи на период од 01.01-02.06.2020. године у износу од 126.297,21 динара. Припадајућа обрачуната амортизација за 2019. годину је рекласификована са рачуна исправке вредности лиценци на рачун 692 - Приходи по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне у укупном износу од 149.670,39 динара.</p> <p>Све наведено је евидентирано књиговодственим налогом број 11-LIC-TR од 03.01.2020. године (у прилогу).</p>		
--	--	--	--	--

Докази који се прилажу уз овај извештај да ће мере исправљања бити предузете:

За налаз под РБ. 1 и 2 приложени су следећи докази:

- 1) Налог за корекцију обавезе према ДЦВ-у у складу са препорукама ДРИ, Бр. СМ1.00-68/60 од 25. марта 2021. године;
- 2) Налог за корекцију обавезе према АЦВ-у у складу са препорукама ДРИ, Бр. СМ1.00-68/59 од 25. марта 2021. године;
- 3) Налог за корекцију обавезе према ДЦВ-у и АЦВ-у у складу са препорукама ДРИ, Бр. СМ1.00-68/58 од 25. марта 2021. године;
- 4) Налози за књижење: 3/231/УКД1, 3/231/УКД*, 3/231/УК7, 3/231/УК2, 3/231/УКД2, 4/161/УК 7 и 4/161/УК 8

За налаз под РБ. 3 приложени су следећи докази:

- 5) Извештај о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године, Бр. GEN.00-45/21 од 21. јануара 2021. године са прилогом 7 - Стање аналитике потраживања на дан 31.12.2020. године;
- 6) Одлука Надзорног одбора о усвајању Извештај о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године, Бр. OU/NO-126/2 од 28. јануара 2021. године;
- 7) Допуна Извештаја о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године, Бр. GEN.00-45/41 од 11. фебруара 2021. године, са свим припадајућим прилозима;
- 8) Пратећа документација комисије за попис именоване Решењем Бр. GEN.00-45/97 од 18. новембра 2020. године, а у вези са стањем аналитике конта 430, 204, 205, 209 на дан 31. децембар 2020. године која је наведена у Прилогу 6 Допуне извештаја о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године, Бр. GEN.00-45/41 од 11. фебруара 2021. године
- 9) Одлука Надзорног одбора о усвајању Допуне Извештаја о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31. децембар 2020. године (Коначни извештај), Бр. OU/NO-166/2 од 19. фебруара 2021. године

За налаз под РБ. 4 приложени су следећи докази:

- 10) Спецификација исправке евидентираних лиценци које су активирани у 2019. години, а чији је век трајања до годину дана;
- 11) Допис Сектора за Информационе и комуникационе технологије, заводни број FIN.10-79/1045 од 21.12.2020. године, у коме је дефинисан век трајања за лиценцу QCAD (инвентарски број 99155);
- 12) Књиговодствени налог број 11-LIC-TR од 03.01.2020. године у ком су извршене све корекције и исправке у складу са Препоруком број 2 која је описана у тачки 3.1.1 Напомена (Табела 5) Извештаја о ревизији Финансијских извештаја Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд за 2019. годину
- 13) Одлука директора Друштва о евидентирању нематеријалне имовине која нема корисни век трајања дужи од годину дана, Бр. FIN.01-107/107 од 31. децембра 2020. године

III

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 3, које је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

РБ	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Опис мере исправљања	Функција или звање лица одговорног за предузимање мере исправљања	Период у којем се планира предузимање мере исправљања
1	У пословним књигама Друштва исказани су улози у износу од 355 хиљада динара и државни капитал у износу од 1.862.848 хиљада динара. Друштво није усагласило основни капитал исказан у пословним књигама са подацима о капиталу исказаним у Уговору о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе и уписаним у Регистар који води Агенција за привредне регистре у укупном износу од 1.874.163.335 динара (новчани капитал у износу од 343.500,25 динара и неновчани капитал у износу од 1.873.819.835,03 динара), од чега је удео Републике Србије 92%, а удео Црне Горе 8%.	Након спровођења консултација са представницима Агенције за привредне регистре, стручне службе Друштва ће у складу са оснивачким актима Друштва и релевантном документацијом, припремити предлог за доношење одлуке органа управљања Друштва, а у циљу спровођења усаглашавања износа основног капитала у пословним књигама Друштва и у Уговору о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе. Након прибављања потребних сагласности на спровођење претходно наведеног усаглашавања износа основног капитала, Друштво ће спровести поступак за регистрацију одговарајуће промене и у Регистру који води Агенција за привредне регистре Републике Србије.	шеф Одељења за нормативно-правне и имовинске послове	Имајући у виду околности рада у условима епидемије заразне болести COVID-19, да спровођење мера подразумева и део активности које су ван контроле Друштва, као и измену Уговора о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе на коју сагласност треба да дају оснивачи Друштва, процена је да ће спровођење мера на отклањању неусаглашености захтевати дужи временски период, а у предвиђеном року за отклањање грешке приоритета 3, односно до 31. марта 2024. године.

Докази који се прилажу уз овај извештај да ће мере исправљања бити предузете: /

Докази о отклањању грешака, неправилности и погрешних исказивања достављају се у прилогу извештаја.

Доказе о отклањању неправилности обухваћених налазима другог и трећег приоритета доставићемо након истека рока за предузимање мера.

ДИРЕКТОР
Предраг Јовановић
(Потпис)

